

Bij het tentamen mogen BINAS en de GR worden gebruikt.

Geef nooit alleen een getal als antwoord, maar ook de bijbehorende afleiding/argumentatie. Als het getal fout is kan ik het alleen totaal fout rekenen, als de argumentatie goed is heb je nog een kans op punten.

---

1. We beschouwen de dimerisatie reactie

waarvoor gevonden is dat hij tweede orde is in $[A]$.

- Hoe kunnen we de snelheid (“Rate”) van deze reactie definiëren? Maakt het wat uit of we naar de vorming van het product, dan wel het verdwijnen van de reactant kijken?
- Stel de snelheidsvergelijking (“differential rate law”) op die voor deze reactie geldt.
- Los de vergelijking op met beginconditie $[A](t = 0) = [A]_0$ (in het begin is alleen monomeer aanwezig).
- Laat zien dat als we $1/[A]$ uitzetten tegen t we een rechte lijn krijgen. Wat zijn de helling en het intercept met de verticale as?
- Wat is de halfwaardetijd van deze reactie? Waarom is na twee keer de halfwaardetijd de concentratie van A niet gelijk aan $[A]_0/4$?
- Hoe verandert de snelheidsvergelijking als door botsingen met A het A_2 weer uit elkaar kan vallen?

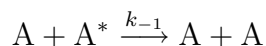
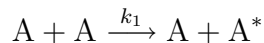
2. ^{235}U vervalst in ^{207}Pb met een halfwaardetijd van 704 miljoen jaar. ^{207}Pb komt alleen voor als (stabiel) afvalproduct van ^{235}U .

- Wat is de snelheidsconstante voor de (eerste orde) reactie $^{235}\text{U} \longrightarrow ^{207}\text{Pb}$?
- In een blok vulkanische as wordt een verhouding $^{235}\text{U}/^{207}\text{Pb}$ van 47:3 gevonden, en in een blok basalt een verhouding van 7:3. Hoe oud is ieder van deze blokken rots?
- In feite vervalst het ^{235}U in een aantal stappen naar ^{207}Pb . De meeste tussenproducten leven kort tot zeer kort (ms tot een paar jaar), maar één van de tussenproducten (^{231}Pa) heeft een halfwaardetijd van 33 duizend jaar. Geef een schatting van het percentage ^{231}Pa in beide rotsfragmenten. (Hint: gebruik de steady state benadering voor het tussenproduct).

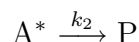
3.a. De snelheidsconstante voor de decompositie van een bepaalde verbinding is $2.8 \times 10^{-3} \text{ L mol}^{-1}\text{s}^{-1}$ bij 30°C , en $1.38 \times 10^{-2} \text{ L mol}^{-1}\text{s}^{-1}$ bij 50°C . Wat zijn de activeringsenergie E_a en frequentie factor (A) van deze reactie?

- Stel dat de verbinding alleen energie 0 en energie E_a kan hebben, wat is dan de kans om het molecuul met energie E_a aan te treffen?
- Onder chemici geldt de vuistregel dat een verhoging van de temperatuur met 10°C een verdubbeling van de reactiesnelheid geeft. Kan dit altijd waar zijn? Wat betekent dit bij kamertemperatuur voor de orde van grootte van de activeringsenergie?
- De fysische betekenis van de activeringsenergie is hopelijk duidelijk. Zou je ook een fysische betekenis aan A kunnen toekennen, en zo ja, welke?

4. Voor het mechanisme van unimoleculaire reacties (reacties van het type $A \longrightarrow P$) wordt vaak aangenomen dat A eerst door botsing geactiveerd moet worden (geactiveerd A wordt aangegeven met A^*). Omdat ook door botsing weer deactivatie kan plaatsvinden, kunnen we dus de volgende elementaire stappen onderscheiden:

en

- Hoe verandert volgens dit mechanisme de hoeveelheid A^* , m.a.w. wat is $d[A^*]/dt$?
- Hoe verandert de hoeveelheid P, m.a.w. wat is $d[P]/dt$ als we aannemen dat de hoeveelheid A^* in de loop van de tijd constant blijft?
- Onder welke condities is $d[P]/dt$ een eerste orde proces in $[A]$?
- Cyclopropan isomeriseert tot propeen als het verhit wordt tot $500\text{ }^\circ\text{C}$. In de tabel wordt de druk p van cyclopropan als functie van de tijd gegeven voor een aantal begin-drukken p_0

p_0 (Torr)	200	200	400	400	600	600
t (s)	100	200	100	200	100	200
p (Torr)	186	173	373	347	559	520

Bepaal de orde van de reactie, en de snelheidsconstante.

- Verwacht je dat als de begindruk omlaag gaat het proces nog van dezelfde orde zal zijn? Beargumenteer je antwoord.

Voor degenen die tijd over hebben:

Los de onder 1f gevonden vergelijking op met beginvoorwaarde $[A](t = 0) = [A]_0$ en schets de concentratie van A als functie van de tijd.